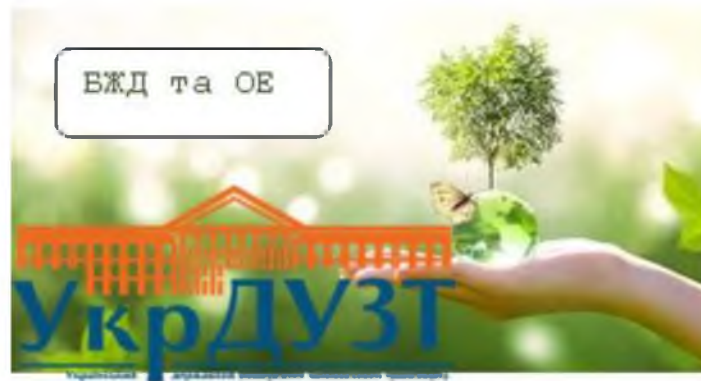

Український державний університет залізничного транспорту

Рекомендовано на засіданні
кафедри охорони праці та
навколишнього середовища
протокол № 1 від 28.08.2025 р.

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ЕКОЛОГІЇ СИЛАБУС

I семестр 2025/26 навчального року

Освітній рівень перший (бакалавр)

J7 Залізничний транспорт

Митний контроль на транспорті (залізничний транспорт)

Організація перевезень і управління на транспорті

Організація міжнародних перевезень

Транспортний сервіс та логістика

Лекції, практичні та лабораторні заняття – відповідно до розкладу, який доступний за посиланням
<http://rasp.kart.edu.ua>

КОМАНДА ВИКЛАДАЧІВ

Григор'єва Євгенія Сергіївна, проводить лекційні (1 та 2 модуль), практичні (1 модуль), лабораторні (2 модуль) заняття з курсу.

Контакти: моб.тел. +380504013391 e-mail biletska@kart.edu.ua; 77beletskaya@ukr.net

Веб-сторінки курсу:

Веб сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=15785>

Додаткові інформаційні матеріали:

<https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>, <https://www.who.int/ru>, <http://zakon.rada.gov.ua/>,
<https://www.dqsglobal.com/uk-ua/sertifikujte/sertifikaciya-iso-27001>,
https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=96910,
<https://ua.bmcertification.com/iso-22000-standart-sistemi-upravl%D1%96nnya-bezpekoyu-harchovih-produkt%D1%96v/>, <https://zakon.rada.gov.ua/go/2573-20>, <https://www.iso.org/standard/63787.html>,
<http://zakon.rada.gov.ua/>, <https://snriu.gov.ua/>, <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0203774-15#Text>,
<http://www.dsns.gov.ua/>, <http://dsp.gov.ua/>, <http://uazakon.com/>,
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0392617-04#Text>

Питання безпеки людини були завжди актуальними, починаючи з того моменту, коли вона почала активно взаємодіяти з природою.

З оволодінням людьми потужними джерелами енергії – тепловою, електричною, атомною, ядерною і появою складних агрегатів, виробництв, використанням потужних машин і механізмів не тільки в промисловому виробництві, але й у побуті з'явилася необхідність розробки і дотримання правил поведінки з ними, виявлення джерел небезпеки і розробки методів, правил безпеки у виробництві, побуті і природі. Стрімко змінилося навколишнє середовище – в ньому присутня все більша кількість вже встановлених джерел небезпеки, створених цивілізацією – антропогенного походження: біологічні, хімічні, фізичні, фізико-хімічні, психічні чинники небезпеки.

Водночас кількість таких джерел небезпеки зростає.

На сучасну людину діють як речовинні чинники небезпеки, так і різноманітні випромінювання. Тому, щоб зменшити антропогенний вплив середовища на кожного з нас, необхідно знати його структуру, особливості та уміти зберігати своє здоров'я в ньому.

Курс з безпеки життєдіяльності людини тісно пов'язаний з екологією, бо здоров'я людини залежить і від якості середовища в якому вона живе, працює, відпочиває.

Природне середовище все активніше і в більшому ступені замінюється штучним, техногенно-антропогенним середовищем, яке породжено людиною і стало для неї небезпечним.

Залізничний транспорт належить до **об'єктів критичної інфраструктури** нашої держави і тому потребує підвищених вимог щодо питань безпеки життєдіяльності та захисту навколишнього середовища.

До того ж, залізничний транспорт є одним із пріоритетних галузей економіки України.

Головним завданням дисципліни **Безпека життєдіяльності та основи екології** є набуття студентом відповідних до змісту курсу компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення власної професійної діяльності за спеціальністю. Курс **Безпека життєдіяльності та основи екології** формує у студентів науково обґрунтовану (теоретично і на практиці) і цілком свідому відповідальність за особисту та колективну безпеку, а також за безпеку довкілля.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо Вас цікавлять проблеми безпеки в різних сферах діяльності людини, методи ідентифікації та захисту від небезпечних та шкідливих чинників, розроблення та впровадження сучасних інженерних рішень в галузі захисту людини від впливу небезпечних та шкідливих факторів, ефективно здійснювати професійну діяльність шляхом забезпечення оптимального управління безпекою життєдіяльності та екологічною безпекою на підприємствах, якщо Ви бажаєте відповідати сучасним європейським вимогам, які висуваються до фахівців, отримати у майбутньому цікаву та високооплачувану роботу в Україні та за кордоном: Ви потребуєте опанування матеріалу саме цього курсу!

Від здобувачів очікується: базове розуміння фізики, математики, природничих наук, а також обізнаність в питаннях аналізу технічних рішень.

Частина курсу **Безпека життєдіяльності та основи екології** розглядає питання

щодо упорядкування термінології в такій області діяльності людей, як забезпечення безпеки населення і природного середовища в ході економічного і соціального розвитку суспільства. Також питанням забезпечення прогресивного розвитку життєво важливих інтересів людини, суспільства, довкілля та держави через здійснення управління реальними або потенційними загрозами та небезпеками, які є наслідком функціонування антропогенних, природних та техногенних систем.

Команда викладачів і наші колеги-виробничники будуть готові надати будь-яку допомогу з найбільш складних аспектів курсу через електронну пошту і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Курс вивчається протягом одного семестру і дає студентам глибоке розуміння проблем безпеки діяльності людини у різних сферах її діяльності. Курс **Безпека життєдіяльності та основи екології** вирішує потрійну задачу, яка полягає в ідентифікації небезпек, реалізації профілактичних заходів та захисті від залишкових ризиків в системі «людина – виробничі процеси – природне та соціальне навколишнє середовище». Забезпечує надійну основу для швидкої адаптації на першому робочому місці при працевлаштуванні на виробництві в Україні або в країнах близького та далекого зарубіжжя.

Курс **Безпека життєдіяльності та основи екології** складається з лекції один раз на два тижні та практичного заняття (І модуль) і лабораторного заняття (ІІ модуль). Він супроводжується презентаціями, текстовим матеріалом, ілюструванням, відеоуроками та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії / в дистанційному форматі у синхронному та асинхронному режимі.

На практичних заняттях здобувачі опанують інтерактивні методи навчання, як-то: мозковий штурм, моделювання ситуацій; проводитимуть оцінку й самооцінку дій учасників; робитимуть аналіз помилок, колізій, казусів, тлумачення (в усіх його різновидах) та коментування, аналізуватимуть і проводитимуть діагностику ситуацій.

Під час лабораторних робіт здобувачі під керівництвом викладача особисто проводитимуть натурні (імітаційні) експерименти з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, опанують застосування методу кейсів для розв'язання найпоширеніших світових екологічних проблем та управління екологічними ризиками сучасності. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формують у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка має бути завершена до початку наступного практичного заняття. Під час обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати та проаналізувати відомі теоретичні, технічні рішення стосовно систем

безпеки життєдіяльності та екологічної безпеки, що використовуються в Україні та європейських країнах. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, Вашу думку з наведених нижче питань! Приклади питань для обговорення доступні на слайдах (відео) відповідних презентацій.

Перелік питань для обговорення:

1. Класифікація небезпек.
2. Визначення ризику.
3. Середовище життєдіяльності людини: природне, виробниче, побутове.
4. Класи небезпек та порядок ліквідації небезпек.
5. Термін «безпека» у юридичних термінах.
6. Причини виникнення та особливості розвитку НС. Класифікація. Загальні правила виживання.
7. Надання першої долікарської допомоги. Види уражень організму.
8. Управління загрозами та небезпеками, за якого забезпечується мінімальний вплив несприятливих умов природи та технологічних процесів на здоров'я людей.
9. Взаємозв'язки між процесами техногенної зміни природного середовища і політичними процесами в житті суспільства як в регіональному, так і в глобальному вимірі.
10. Розмаїття внутрішніх і зовнішніх суперечностей суспільного розвитку в країні і на міжнародній арені та різних сферах людської життєдіяльності як постійно еволюціонуючий процес.

Теми курсу

МОДУЛЬ 1

1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.

Модель життєдіяльності людини. Безпека людини, суспільства, національна безпека. Культура безпеки, як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Управління ризиком. Ризик-орієнтований підхід. Принципи безпеки. Потенційні джерела небезпеки трудової діяльності. Концепція допустимого ризику. Управління ризиком. Критерії переходу небезпечної події у НС. Класифікація НС за причинами походження, територіального поширення і обсягів заподіяних або очікуваних збитків.

2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослини, об'єкти економіки.

Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ, уражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослини, об'єкти економіки та навколишнє середовище.

Небезпечні гідрологічні процеси і явища, уражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів, та наслідки. Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів

уражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ, пожежі у природних екосистемах. Біологічні небезпеки. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб.

3. Комплексний підхід до вивчення проблем безпеки. Система ЛЮДИНА – МАШИНА – НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.

Людський чинник у забезпеченні діяльності окремої людини, груп людей, всього суспільства. Сумісність людини з машинами, механізмами. Фактори, які впливають на формування здоров'я працюючого населення. Вплив професійних та виробничих факторів на здоров'я працюючої людини.

4. Техногенні небезпеки та їх наслідки.

Техногенні небезпеки та їх уражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Класифікація. Промислові аварії та їхні наслідки. Пошкодження енергосистем, інженерних і технологічних мереж. Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях. Вимоги до транспортування небезпечних речовин. Джерела радіації та одиниці вимірювання, механізм дії іонізуючих випромінювань, ознаки радіаційного ураження. Класифікація небезпечних хімічних речовин за ступенем токсичності, здатності до горіння, впливом на організм людини. Загальні поняття про основи теорії розвитку та припинення горіння. Етапи розвитку пожежі. Небезпечні для людини фактори пожежі. Вибух. Фактори техногенних вибухів, що приводять до ураження людей, руйнування будівель, споруд, технічного устаткування і забруднення навколишнього середовища. Основи забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ, організацій. Відповідальність за порушення вимог пожежної безпеки.

5. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.

Глобальні проблеми людства: глобальна біосферна криза, екологічна криза, ресурсна криза, охорона навколишнього природного середовища. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Корупція і криміналізація суспільства. Маніпуляція свідомістю. Ризик-орієнтований підхід до життєдіяльності людини: корпоративна, економічна, інформаційна безпека. Стратегії управління конфліктом. Грамотне управління ходом конфліктних взаємодій. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Види тероризму, його первинні, вторинні та каскадні уражаючі фактори. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Цифрова деменція як наслідок прояву надмірної цифровізації. Захисні властивості людського організму. Види поведінки людини та її психічна діяльність, психічні процеси, стани, властивості.

6. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.

Ризик-орієнтований підхід до управління безпекою. Визначення поняття «надзвичайна ситуація». Причини виникнення та особливості розвитку надзвичайних ситуацій. Вимоги до систем оповіщення, зв'язку, медичного та санітарно-епідеміологічного нагляду. Загальні правила виживання. Прийоми та засоби захисту

населення в умовах надзвичайних ситуацій. Надання першої долікарської допомоги потерпілому. Види уражень організму. Послідовність дій у разі надання першої допомоги потерпілому. Ризик-орієнтований підхід до забезпечення захисту об'єктів критичної інфраструктури.

7. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та структура захисту населення.

Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні з урахуванням правового статусу і повноважень органів влади. Органи управління, сили і ресурси з попередження та реагування на ЧС на державному рівні. Загальні засади моніторингу НС та порядок його здійснення. Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ, організацій діями та способами захисту в разі виникнення НС та аварій.

8. Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС.

Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах. Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт. Організація взаємодії сил при проведенні аварійно-рятувальних робіт та основних видів забезпечення у зоні НС. Технічні засоби і способи проведення дезактивації, дегазації та дезінфекції території, техніки, транспорту, будівель, приміщень, одягу, взуття і засобів захисту, продовольства, води, продовольчої сировини і фуражу. Дезактивуючі, дегазуючі та дезінфікуючі розчини. Організація і управління безпекою життєдіяльності. Правові нормативи та організаційні основи безпеки життєдіяльності. Конституція України. Законодавство України про охорону здоров'я. Законодавство України про охорону праці. Законодавство України про охорону навколишнього середовища. Кримінальне законодавство. Нормативні документи та основні вимоги, щодо забезпечення безпеки життєдіяльності населення: норми, правила, інструкції тощо.

МОДУЛЬ 2

1. Основні визначення. Предмет, завдання і значення екології.

Визначенням екології як наукової дисципліни. Предмет екології, головний об'єкт, мета та завдання. Поняття екологізації, екзогенні та ендогенні процеси. Екологічна безпека в глобальних, регіональних, локальних і умовно точкових межах. Збереження генофонду людства, виживання, забезпечення права на життя і сприятливе природне середовище. Процеси управління загрозами та небезпеками, коли забезпечується мінімальний вплив несприятливих умов природи та технологічних процесів її опанування на здоров'я людей. Уражаючі фактори загроз: природні, техногенні, соціально-політичні та воєнні. Критичне (порогове) екологічне навантаження. Ризик у природокористуванні, управління ризиком. Фактичні або можливі економічні й соціальні втрати або погіршення природного середовища внаслідок змін в оточуючому людину середовищі. Охорона навколишнього середовища, якість життя.

2. Організація життя та екологія.

Класифікація небезпечних та шкідливих факторів: хімічні, фізичні, біологічні та психофізіологічні, їх дія на людину. Чинники небезпеки у побуті - фізичні, хімічні, лікарська небезпека, отрути у побуті, проблема хімічних харчосмакових добавок, біологічні та фізико-хімічні чинники небезпеки. Ідентифікація джерел небезпеки і породжених ними небезпечних та шкідливих факторів. Основи знань про радіоекологію. Засоби захисту від радіоактивного ураження. Забруднення, за характером їхньої дії. Хімічні забруднення. Хімічні фактори небезпеки в оточуючому середовищі. Хімічні небезпеки в побуті. Кухня як енергонасичене небезпечне побутове виробництво. Біологічна безпека. Проблема генетично модифікованих організмів (ГМО): ризики використання, проблема занесення в природні системи штучних генів, які раніше не існували та які можуть призвести до порушення природної рівноваги в біосфері. Законодавство з проблеми генетично модифікованих об'єктів в Україні.

3. Екологічна криза (основні проблеми екології).

Проблеми природи і навколишнього середовища: проблема чисельності населення землі та обмеженості її ресурсів; проблема забруднення навколишнього середовища людиною. Джерела безпосередньої загрози здоров'ю людини. Енергонасиченість сучасних промислових об'єктів України.

4. Середовище, що оточує людину: природні системи, квазіприродні системи, технічне середовище, соціальне середовище.

Екологічно чисті продукти, парниковий ефект, руйнування озонового шару, пластик в океані, евтрофікація водойм, деградація наземних екологічних систем, зникнення видів. Екологічні захворювання, енергетична криза, демографічна проблема. Міжнародні екологічні організації.

5. Вплив залізничного транспорту на природне середовище.

Типи екологічних ситуацій, класифікація екологічних ситуацій за характером діяльності людини. Медико-географічні, соціально-економічні, показники екологічного стану повітряного й водного басейну, біотичні, біохімічні, ландшафтні показники для оцінки екологічних ситуацій. Механічне, біологічне, геологічне та хімічне забруднення. Небезпека біоаккумуляції і біоконцентрування. Основні механізми перевищення припустимого навантаження на ландшафт, що є причинами виникнення надзвичайних екологічних ситуацій.

6. Рівень впливу залізничного транспорту на навколишнє середовище.

Специфічна особливість впливу на оточуюче середовище залізничного транспорту, що полягає у різноманітності виконуваних виробничих процесів, пов'язаних з перевезенням вантажів і пасажирів, ремонтом рухомого складу та магістралей, енергопостачанням, будівництвом нових залізничних шляхів і об'єктів. Фактори впливу об'єктів залізничного транспорту на навколишнє середовище. Інтегральний критерій екологічної ефективності виробничої діяльності об'єктів залізничного транспорту. Вплив залізничного транспорту на екологічну обстановку на прикладі окремої станції. Аварійні ситуації на транспорті. Перевезення небезпечних вантажів.

7. Економічні аспекти охорони довкілля.

Правовий механізм охорони навколишнього середовища. Екологічне право. Основні документи з охорони навколишнього середовища: закони і кодекси в галузі навколишнього середовища, норми земного, водного законодавства, Укази та Розпорядження Президента, нормативні акти відомств та підрозділів, нормативні акти органів місцевого самоврядування. Принципи охорони навколишнього середовища державою. Екологічні права і обов'язки громадян України. Контроль у сфері природокористування. Спеціальні екологічні прокуратури. Екологічний моніторинг. Основні принципи організації екологічного обліку в Україні.

8. Національні інтереси України в екологічній сфері. Поняття та види загроз національній безпеці в екологічній сфері.

Екологічний колоніалізм як один із факторів зовнішніх загроз національній безпеці України. Проблеми щодо раціонального використання мінерально-сировинних ресурсів. Екологічні конфлікти. Проблема поводження з радіоактивними відходами (РАВ) та відпрацьованим ядерним паливом. Нетрадиційні загрози. Нові «екологічні» захворювання.

Аудиторні заняття

Список основних тем курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

№ п/п	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичного заняття
1	2	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослини, об'єкти економіки.	2	ПР 1. Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, ризик.
			2	ПР 2. Конфлікти в різних сферах суспільної та професійної діяльності людей.
	2	Комплексний підхід до вивчення проблем безпеки. Система ЛЮДИНА – МАШИНА – НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Техногенні небезпеки та їх наслідки.	2	ПР 3. Потенційні джерела небезпеки трудової діяльності.
			2	ПР 4. Управління ризиком.
	2	Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.	2	ПР 5. Природні небезпеки
			2	ПР 6. Техногенні небезпеки.
	2	Менеджмент безпеки, правове забезпечення та структура захисту населення. Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС.	2	ПР 7. Комбіновані небезпеки.
			2	ПР 8. Небезпека в сучасному урбанізованому середовищі.

Модульний контроль I				
2	2	Основні визначення. Предмет, завдання і значення екології. Організація життя та екологія.	2	ЛР 1. Природоохоронна діяльність, її мета.
			2	ЛР 2. Глобальні екологічні проблеми та підходи до їхнього вирішення.
	2	Екологічна криза (основні проблеми екології). Середовище, що оточує людину: природні системи, квазіприродні системи, технічне середовище, соціальне середовище.	2	ЛР 3. Екологічні кризи сучасності.
			2	ЛР 4. Управління екологічними ризиками
	1	Вплив залізничного транспорту на природне середовище. Рівень впливу залізничного транспорту на навколишнє середовище.	2	ЛР 5 Зміни в навколишньому середовищі внаслідок антропогенних впливів. Принципи нормування допустимих рівнів впливу.
			2	ЛР 6. Біобезпека в Україні.
	2	Економічні аспекти охорони довкілля. Національні інтереси України в екологічній сфері. Поняття та види загроз національній безпеці в екологічній сфері.	2	ЛР 7. ГМО. Ризики використання. Соціально-економічна ефективність заходів з охорони навколишнього середовища.
Модульний контроль II				
ЗАЛІК				

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, що виставлена за 100-бальною шкалою, має бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО - 5	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ - 4	Дуже добре - вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно - потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Індивідуальні завдання.

Змістом дисципліни **Безпека життєдіяльності та основи екології** для денної форми здобуття освіти не передбачено виконання індивідуального завдання.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі - залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання безпечного існування людини в різних сферах діяльності. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власної залученості. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Практичні (лабораторні) заняття: максимальна сума становить 60 балів за модуль.

Модульний контроль проводиться у вигляді комп'ютерного тестування наприкінці кожного модуля, яке містить питання по всьому вивченому за модуль матеріалу. **Максимальна сума становить 40 балів.**

Залік:

Студент отримує залік за результатами 1-го та 2-го модульного контролю шляхом накопичення балів. Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає бал за залік. **Максимальна сума становить 40 балів.**

Команда викладачів:

Григор'єва Євгенія Сергіївна, к.т.н.

<https://kart.edu.ua/staff/grigor-ieva-ievgenija-sergiivna>

Старший викладач кафедри охорони праці та навколишнього середовища.

Коло наукових інтересів – менеджмент охорони здоров'я та безпеки праці, управління трудовими відносинами, професійні та виробничі ризики, охорона праці, екологічні кризи сучасності, екобезпека.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально.

Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками.

Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином.

У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, Ви повинні зазначити ступінь їхньої залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Особливістю навчання студентів з обмеженими можливостями в інтегрованому колективі є те, що, сприймаючи їх як рівних, до них висуваються такі ж вимоги, як і до інших студентів. Допомога при адаптації студента з обмеженими можливостями до умов навчання та надання йому підтримки відбувається шляхом організації супроводу їхнього навчання. Супровід навчання в нашому Виші передбачає конкретні методи, засоби, прийоми та форми організації взаємодії викладача і студента з обмеженими можливостями.

Майстерність викладачів нашого Вишу полягає в умінні вибрати такі технології, принципи і методи навчання, які сприяють розвитку творчості студента як здорового, так і того, що має обмежені можливості, формуванню самосвідомості, а також процес навчання роблять і цікавим, і захоплюючим.

Адаптація студентів з обмеженими можливостями в умовах інтегрованого навчання стосується впливу як суб'єктивних, так і об'єктивних чинників. Особливу увагу у нашому Виші приділяють студентам-першокурсникам. Це обумовлено тією різницею між організаційною моделлю навчання у школі та у нашому Виші.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>; <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=15785>